

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

6765

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte de d'una captació d'aigües subterrànies per consum domèstic al polígon 61, parcel·la 53, TM Felanitx (exp. 260a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 13 de març de 2026, i d'acord amb l'article 9.1 del text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. D) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

Informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies per consum domèstic al polígon 61, parcel·la 53, TM Felanitx.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació.

Segons la documentació presentada i d'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, el projecte ha de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada, ja que s'inclou dins l'annex II, grup 3. Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials, punt a:

*Perforacions profundes, a excepció de les perforacions per investigar l'estabilitat o l'estratigrafia dels sòls i del subsol, en particular: [...]
3.r Perforacions per a l'abastiment d'aigua.*

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2ª. de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Descripció del projecte

El propòsit del projecte és fer un sondeig per la captació d'aigües i destinar-les al consum domèstic a la finca Can Solera, polígon 61, parcel·la 53, TM Felanitx. La referència cadastral de la parcel·la és 07022A061000530000WZ, i té una superfície total de 7.565 m².

El motiu d'aquesta actuació és dotar d'aigua a la finca, atès que l'habitatge no disposa d'un pou propi per al seu abastiment.

El punt escollit per fer la perforació es troba a les coordenades UTM-ETRS89: x = 513211, y = 4365492, cota: z= 142,2 m

D'acord amb el projecte, el sondeig s'executarà mitjançant rotopercussió fins a una profunditat màxima de 179 metres. La perforació es farà sense recuperació del testimoni i es cimentaran, com a mínim, els primers de 10 m des de la boca del sondeig. Posteriorment, s'entubarà totalment amb una canonada cega, tret dels trams de la zona aquífera, on s'instal·larà una canonada ranurada.

Una vegada efectuada la perforació, el perímetre immediat del sondeig es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm de costat, disposada amb aboca aigües cap a l'exterior.

Finalitzat el sondeig, es cobrirà la boca amb una tapa metàl·lica sense obertures laterals o superiors per impedir l'accés al sondeig fins que s'instal·li la bomba.

Quan la bomba estigui instal·lada (a una fondària màxima de 142,2 m), es col·locarà un tub piezomètric, un comptador volumètric i una aixeta de pressa de mostres a la sortida del sondeig.

En resum, el promotor dona les següents característiques d'extracció amb la bomba per consum domèstic:

- Cabdal màxim instantani d'extracció de la bomba serà de 0,5 l/s.

- Volum anual màxim de 200 m³.
- Ús: domèstic.
- Profunditat màxima del sondeig: 190 m.
- Longitud de cimentació: mínim de 50 cm.
- La unitat de bombeig serà d'accionament elèctric.

Una vegada establitzades les instal·lacions del sondeig, el projecte preveu la desinfecció de l'aigua fent servir un producte adequat, de conformitat amb el que disposa el punt 2.3.3, de l'annex 8 del Pla Hidrològic vigent.

En cas que el sondeig resulti negatiu (per manca de cabal o per salinització de l'aigua), el projecte preveu un protocol de segellat per evitar accidents i la possible contaminació de l'aqüífer per vessament superficials de contaminants.

L'esquema del procediment de clausura del pou, si escau, serà el següent:

1. Tall i apertura de la canonada en cas de que el sondeig estigués entubat mitjançant talls o perforacions longitudinals (aproximadament 10 cm oberts cada 40 cm de canonada).
2. Emplenar el pou amb pedres i roques a fi de taponar la perforació, i omplir els espais entre el material inert amb formigó fins anivellar el terreny al seu estat previ.

L'accés a la finca es farà per la carretera Ma-14, i pel camí de Son Barceló en el PK 12,350, a una distància de 2,7 km de Felanitx.

L'habitatge més proper a la zona d'actuació es troba a 50,06 m.

El termini estimat d'execució dels treballs de perforació i entubat per sondeig, és de 2 a 5 dies.

D'acord amb el projecte, el pressupost total és de 527,10 €, xifra que inclou les mesures preventives, correctores i compensatòries dels impactes ambientals. El desglossament de la partida és el següent:

- Cost de la cimentació del sondeig: 300 €
- Cost de la realització de la obra de la boca del sondeig: 150 €
- Cost d'un sac de sepiolita: 27,10 €
- Cost del tancament del sondeig abans de la instal·lació de la bomba: 50 €

Figura 1. Ubicació del sondeig i distància més propera a la zona habitada (font. Imatge del projecte tret del visor cartogràfic IDEIB)

3. Resum del document ambiental

Anàlisi de les alternatives avaluades en el projecte:

Alternativa 0: no fer el sondeig.

El promotor justifica la necessitat d'execució del sondeig atesa la impossibilitat de connectar l'habitatge a la xarxa municipal d'aigua potable. Segons el seu criteri, el subministrament amb camions cisterna comportaria un trànsit periòdic de vehicles i, consegüentment, l'increment de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Així mateix, justifica que l'aigua transportada provindria d'altres captacions de la mateixa massa subterrània, fet que podria generar conques de depressió amb risc de salinització de la massa de l'aigua, a més de requerir la construcció de nous aljubs per contenir-la.

A part, assenyala que durant l'estiu la forta demanda d'aigua i l'estrès hídric de la vegetació dificulten el subministrament extern d'aigua. Tot i que s'ha valorat la recollida d'aigua de pluja, es considera una aportació insuficient per cobrir la demanda total de l'habitatge.

Alternativa 1: (fer el sondeig a una altra ubicació). Segons el promotor, aquesta opció comportaria una afecció més severa de la vegetació, ja que requeriria l'obertura de rasses de canalització de canonades més extenses per connectar el sondeig amb la zona de l'habitatge.

Alternativa 2: (canvi de mètode de perforació). S'ha valorat l'ús d'altres mètodes de perforació; no obstant això, el document ambiental justifica l'elecció de la rotoperussió per la disponibilitat limitada d'empreses perforadores especialitzades a les Illes Balears. A més, argumenta que el mètode de rotoperussió és el més idoni per la seva celeritat, fet que redueix l'impacte ambiental i resulta menys agressiu per a l'estructura del sòl.

Alternativa 3 (opció seleccionada): l'elecció del punt de sondeig proposat es fonamenta en les consideracions següents:

- Major probabilitat en la captació de recursos hídrics durant la perforació.
- Minimització de l'afecció sobre la vegetació.
- Reducció de les molèsties a la fauna local.
- Optimització de l'accessibilitat per a la maquinària al lloc d'actuació.
- Disminució d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, evitar el trànsit recurrent de camions cisterna per al subministrament d'aigua.
- Simplificació de les infraestructures, ja que s'evita la construcció de nous aljubs i l'obertura de rasses per a la conducció d'aigua cap a l'habitatge.

El document del projecte, seguint les consideracions descrites a l'Annex 8 de «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del PHIB, contempla les següents fases i plateja algunes mesures correctores per pal·liar-los:

Durant la fase de construcció es preveuen els següents impactes:

- Possible eliminació de vegetació per a l'accés de les màquines (només en cas necessari).
- Neteja de la zona en la què s'instal·larà la perforadora, el compressor i el camió dels materials de perforació. Aquesta fase ocuparà una superfície d'uns 60 m².
- Generació de renou durant la perforació.
- Generació de vibracions durant la perforació.
- Utilització d'escumats durant les tasques de perforació. Per disminuir els impactes, els escumats seran biodegradables (el promotor adjunta una fitxa tècnica en l'apartat d'annexos).
- Generació de detritus i llots de perforació inerts. El promotor indica que una vegada secs es retolaran per la seva reutilització in situ.
- Emissió de gasos d'efecte hivernacle durant la perforació.
- Impacte visual de la màquina durant la perforació.
- Eventual vessament de greixos i olis per avaria de la maquinària.

Durant l'execució del sondeig, s'identifica un risc de contaminació de l'aquífer per possible infiltració de substàncies químiques, com ara vessaments accidentals de combustibles de la maquinària o d'altres agents contaminants. Per a la realització de les tasques de perforació (que inclouen la instal·lació de la perforadora, el compressor i el camió de transport de materials), es preveu una ocupació de superfície de 60 m². Cal destacar que l'àrea triada per al sondeig es troba totalment desproveïda de coberta vegetal.

Durant la fase d'explotació el promotor exposa els següents riscos:

- Contaminació a través de la boca del sondeig de l'aigua subterrània per vessaments incontrolats.
- Explotació per damunt dels paràmetres permissibles.
- Utilització d'energia elèctrica per activar el funcionament de la bomba.

Durant la fase d'abandonament es contemplen les següents possibles afeccions:

- Sobre la població: l'afecció per renou es limita als dies d'execució de la clausura del sondeig (s'estimen unes 8 hores de treballs per clausurar-lo).
- Perill de caiguda de persones o animals per la boca del sondeig.
- Molèsties per renou en les tasques d'abandonament del sondeig.

Les possibles afeccions ambientals analitzats al projecte són:

- Sobre la població, només es produiria la molèstia per renou els dies que s'executa el sondeig.
- Sobre la vegetació hi haurà eliminació de les espècies vegetals en l'àrea de treball (20 m²) per a la instal·lació dels materials que s'extrauen i els materials inerts (pedres i roques). El promotor indica que aquest material es farà servir pel rebliment del sondeig.

S'identifica un risc potencial d'afecció de la massa d'aigua subterrània per vessaments accidentals de substàncies nocives durant les fases de construcció, explotació i, si escau, clausura o segellat del sondeig.

En el projecte es proposen les següents mesures reductores:

1) Per evitar la contaminació del aquífer:

- Cimentació de l'espai anular entre l'entubat i les parets del sondeig en la longitud programada de 40 metres.
- Pavimentació amb una llosa de formigó perimetral de 50 cm d'amplada amb aboca aigües cap a l'exterior, i amb un grossor mínim de 15 cm per sobre la rasant del terreny i 30 cm per sota.
- Allunyament dels focus contaminants, especialment els hidrocarburs.
- Disposar d'un bidó per a la retirada de draps, i emprar sacs de sepiolita per a l'absorció de terra amb olis o greixos en cas d'avaries de la maquinària, així com gestionar els residus amb un gestor autoritzat.

2) Per minimitzar les emissions de CO₂ a l'atmosfera, el compressor comptarà amb les revisions i manteniments periòdics indicats pel fabricant a fi d'evitar més consum del necessari.

3) Per evitar les molèsties al veïnat i la fauna degut al renou i vibracions de la maquinària:

- Es limitaran les feines a l'horari diürn.
- Es mantindrà la maquinària en òptimes condicions de manteniment (revisions periòdiques i manteniment).

4) Una vegada finalitzada l'obra, el perforista haurà de tancar la boca de sondeig per a evitar l'accés al mateix.

Seguiment: el promotor indica que es farà sota la direcció d'un director facultatiu, el qual aportarà un fulla per fer el seguiment dels aquífers, nivells estàtics, certificació de les normes tècniques del projecte, incloent la litologia perforada, tot d'acord amb el pla hidrològic de les Illes Balears.

4. Consultes a les Administracions públiques afectades i persones interessades

El Servei d'Avaluació Ambiental (SAA) va sol·licitar la consulta amb relació a l'execució del projecte als òrgans competents i entitats afectades següents:

- Ajuntament de Felanitx. (NOTIB núm. reg.: 2025-E-RC-1998, de data 14/03/2025).
- Servei de Salut Ambiental. Direcció General de Salut Pública (VALIB núm. 372999, de data 21/03/2025)
- GOB (data de notificació 14/03/2025).

En el moment de redactar l'informe es van rebre resposta dels següents òrgans consultats:

1. **Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Felanitx** (GOIBE196191_2025, de data 20/03/2025), que conclou:

«A criteri del tècnic que subscriu i respecte a la realització del projecte de captació d'aigües subterrànies (sondeig) ús domèstic, polígon 61 parcel·la 53 Son Barceló TM. Felanitx, en la documentació presentada no hi ha aspectes rellevants a esmentar i s'informa favorablement.»

2. **Servei de Salut Ambiental. DG de Salut Pública** (VALIB núm. 421158, de data 15/09/2025) que conclou:

«S'informa favorablement condicionat a l'ús de la captació establert al projecte (ús domèstic).

Aquesta captació no podrà utilitzar-se per abastiment d'aigua de consum si no disposa de l'informe sanitari favorable corresponent.

Es recomana al titular de la captació que analitzi la qualitat de l'aigua abans de consumir-la i que, en cas que la qualitat no sigui l'establerta al Real Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament, prengui mesures per tal de complir els valors paramètrics establerts a aquesta norma.

Aquest informe és únicament vàlid a efectes de salut ambiental i no eximeix de l'obligat compliment de tota la resta de la normativa que sigui aplicable al projecte.»

5. Elements significatius del projecte

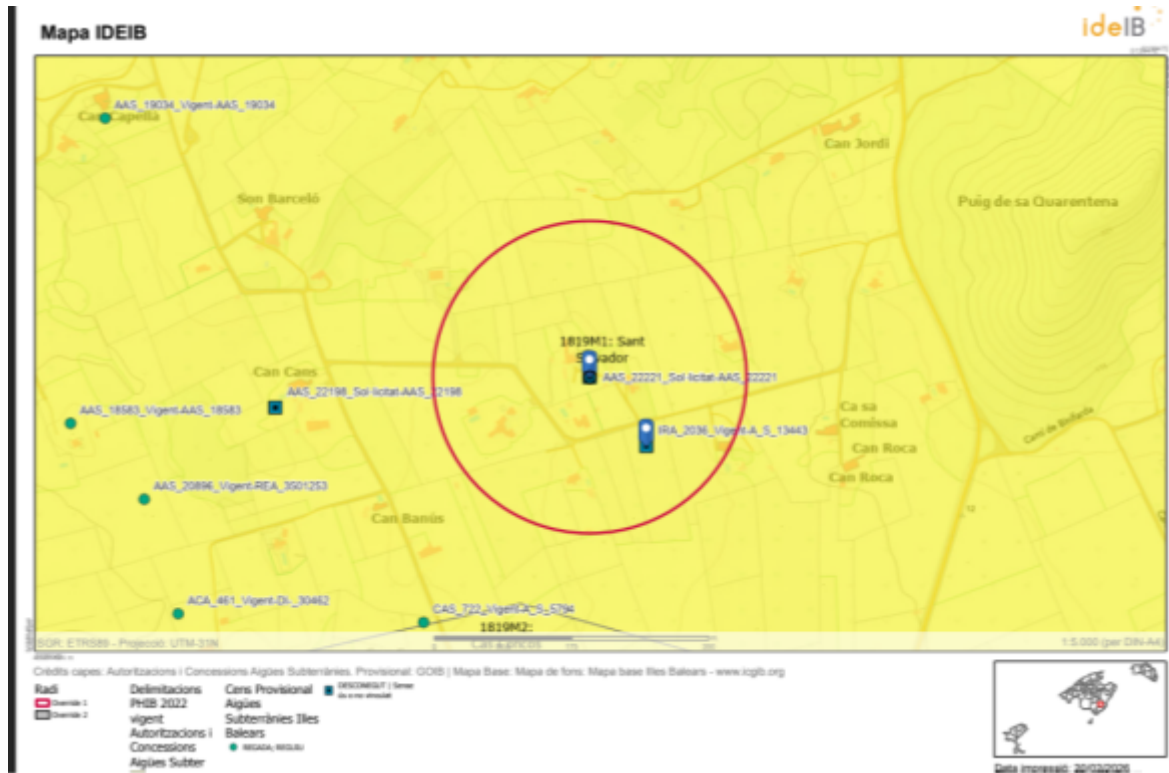
1- **Hidrologia subterrània.** Segons la consulta feta al visor cartogràfic IDEIB en data 20/02/2026, el sondeig projectat es troba sobre la massa d'aigua subterrània 1819M1 «Sant Salvador». El sondeig sol·licitat està identificat com: ASS_22221_Sol·licitat-AAS_22221, i mostra les següents característiques:

Les aigües subterrànies dins la zona prevista d'actuació presenten una vulnerabilitat moderada de contaminació de l'aqüífer (valor 4). Les propietats de l'aqüífer són d'un **estat quantitatiu de risc** (exploació superior al 80 %) i d'**estat qualitatiu dolent** (aquífer profund a zona vulnerable per contaminació amb nitrats).

Aquest aqüífer està declarat com a Zona Vulnerable a la Contaminació de Nitrats (ZVCN), segons l'article 2 del Decret 18/2023, de 27 de març, pel qual es designen les zones vulnerables a la contaminació de nitrats procedent de fonts agràries de les Illes Balears i s'aprova el Programa de seguiment i control del domini públic hidràulic.

Altres aspectes a considerar respecte del punt del sondeig:

- Distància mínima al mar: 8.573 m.
- Distància a la captació més propera: 111,39 m (IRA_2036_Vigent-A_S_13443) d'ús domèstic i de reguiu en la finca "Sa Talaia» (polígon 51, parcel·la 123 del TM Felanitx).
- L'habitatge més proper es troba a 50,06 metres de distància del sondeig projectat.

Imatge 2. Ubicació del sondeig sol·licitat (ASS_22221_Sol·licitat-AAS_22221) i el sondeig més proper (IRA_2036_Vigent-A_S_13443), a menys de 200 metres del perímetre radial. (Font. Cartografia del visor IDEIB)

2- **Qualificació del sòl.** La zona projectada pel sondeig té la categoria de Sòl Rústic d'ús agrari.

Per aquest motiu, es considera recomanable que l'òrgan substantiu avalui conjuntament totes les noves sol·licituds d'extracció d'aigua de la massa 1819M1 Sant Salvador per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves i evitar així que la massa pugui entrar en situació de sobreexplotació.

Una vegada analitzats els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i atesa la naturalesa del projecte i la ubicació proposada, **no es preveuen efectes adversos significatius sobre el medi ambient** amb l'execució del projecte, sempre que s'apliquin les mesures preventives i correctores del document ambiental i les propostes en aquest informe.

Conclusions

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies per ús domèstic al polígon 61, parcel·la 53, TM Felanitx, ja que no té efectes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures proposades al document ambiental, signat en data 25/10/2024 pel tècnic responsable i de redacció del projecte, Jaime Fernández Homar, enginyer de mines, i amb els **següents condicionants**:

1. El titular de la captació haurà de complir amb l'apartat d'atorgament d'autoritzacions per a ús domèstic en habitatges aïllats, descrit a l'article 114 «Normes per l'atorgament d'autoritzacions» del vigent PHIB.
2. El projecte s'ubica en una zona amb Vulnerabilitat a la Contaminació d'Aqüífers, per tant, s'ha d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous» del PHIB, i tenir especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig.
3. Durant l'execució de les obres i el funcionament, s'han d'adoptar les màximes precaucions per a evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries, en compliment de la Llei 8/2019, de 19 de febrer de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.
4. Es comptarà amb material absorbent en cas de vessament accidental que haurà de ser gestionat per gestors autoritzats. Les funcions de manteniment (canvi d'olis, abastiment de combustible, etc.) sempre es faran fora de la parcel·la on s'ubica el sondeig.
5. El director facultatiu farà el seguiment ambiental previst en el Document Ambiental durant les fases d'execució, funcionament i clausura amb la finalitat de disminuir l'impacte ambiental ocasionat pel projecte. Haurà de controlar la correcta aplicació, per part dels operaris, de les mesures establertes al document ambiental i als condicionants d'aquest informe ambiental (revisió de la maquinària, risc d'incendi, etc.). Així mateix, es garantirà la correcta gestió dels residus que es puguin produir i/o de qualsevol anomalia que es pugui detectar o produir a qualsevol de les fases del projecte.

Es recorda que:

1. En cas de ser necessari es s'haurà d'emprar bentonita al lloc de perforació. El perforista haurà de valorar, si escau, la col·locació d'una bassa de llots adequada al volum necessari per evitar el seu vessament al terreny. Els residus seran gestionats d'acord amb la normativa vigent.
2. D'acord amb l'article 48.6.d de la Llei 43/2003, modificada pel RD 15/2022, que prohibeix l'ús de maquinària quan el risc d'incendis sigui molt alt o extrem, s'extremaran les precaucions en l'ús i manteniment adequat de la maquinària i s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes. Es pot consultar la pàgina alertafoc.caib.es per conèixer el nivell d'alerta d'incendi forestal per risc meteorològic.
3. El proveïment de combustible de la maquinària s'ha de realitzar dins les zones de seguretat i a àrees netes de massa vegetal o desbrossades.
4. Caldrà disposar d'un informe sanitari favorable que acrediti la potabilitat de l'aigua abans de destinar-la al consum humà.

Es recomana que:

1. Ja que l'estat global de la massa subterrània d'aigua 1819M1 Sant Salvador és dolent, es recomana a l'òrgan substantiu realitzar un còmput conjunt de totes les autoritzacions d'extracció. Aquesta valoració de l'afecció global ha de ser prèvia a la concessió de noves autoritzacions, amb la finalitat de preveure la sobreexplotació de l'aqüífer i evitar el deterioro del seu estat qualitatiu.
2. Per a la instal·lació de la bomba d'extracció, sempre que sigui viable, s'inclourà la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple, mitjançant plaques fotovoltaïques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.
3. En cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a l'extracció d'aigua de l'aqüífer, amb l'objectiu d'afavorir-ne un ús responsable, i vist que la finalitat de la nova captació és l'ús domèstic, s'hauran d'instal·lar a l'habitatge els sistemes de recollida de l'aigua de pluja adients per tal de facilitar el seu aprofitament i emmagatzematge per a la seva posterior utilització. Així mateix, s'haurà de preveure la instal·lació de

sistemes que garanteixin i permetin l'estalvi d'aigua (aixetes amb temporitzadors, sensors de presència, etc.).

4. En cas d'instal·lació de jardins ornamentals, el promotor del projecte haurà d'incorporar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua, sent sempre recomanable l'elecció d'espècies vegetals de baix consum hídric.

Segon. La present declaració d'impacte ambiental es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental.

Tercer. La declaració d'impacte ambiental perdrà la seva vigència si, transcorreguts sis anys des de la seva publicació al BOIB, no s'ha iniciat l'execució del projecte, d'acord amb l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. La declaració d'impacte ambiental no serà objecte de recurs, sense perjudici dels que puguin interposar-se contra l'acte d'autorització del projecte, d'acord amb l'article 41.4 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 18 de març de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá

